

Молодий Колос

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ (МДС)

Виходить в 8 грудня
1939 року

35 (4114).

СУБОТА

18

СЕРПНЯ
1990 р.

Ціна 8 коп.

ПАН ПОМІДОР ПОЇДЕ... «ЗА БУГОР»

Позавчора післясвідньої пори до редакції зайшов депутат обласної Ради А. М. Колодка. Анатолій Михайлович з хвилюванням повідомив сенсаційну новину:

— Ви знаєте, що наші овочі, яких ні зараз, ні взимку не вистачає, йдуть на експорт? Адреса мені відома.

Признатися, були здивовані і вирішили негайно виїхати на місце. Редакційної машини не було і Анатолій Михайлович люб'язно запропонував своє авто. За кілька хвилин ми вже розмовляли в конторі приміського колгоспу «Україна» з секретарем парторганіза-

ції господарства М. Г. Москаленком.

— Так, ми зараз продаємо овочі за межі України — в Республіки Латвію, Литву. Незабаром прийдуть білоруси. Скажіть, ну в що робити, нехай знову пропаде? — питає Микола Григорович.

Ідемо на поле і вже в дорозі продовжуємо невеселу бесіду з М. Г. Москаленком. Невесело тому, що наш співрозмовник повідав такі факти — не порадієш. З гіркою пригадує недавню історію, як прибалти їм втерли носа.

— Приїхали оце вони вдруге і показують закручену пітрову банку з нашими томатами за 1 карбо-

ванець 15 копійок. А там їх всього 5 штук, — в розпачі мовить парторг.

Думаєте, в «Україні» не могли б так переробляти овочі? Ще й як могли б. Біда тільки, що консервний завод колгоспу будується вже 5 років, відколи працює тут М. Г. Москаленко, та ще 2 роки до нього. Третій рік простояє вітчизняне обладнання через нестачу залізобетонних перекриттів та панелей. За цей час вже й болгарську лінію пропонували...

Шефів у колгоспу «Україна» чимало. Тільки в Леонівському районі обласного центру — 24 підприємств. Їм кажуть: приїдьте, збирайте і хоч даром беріть,

бо ж пропаде. Та приїжджати на поле шефи не поспішають. До 13 серпня, до «овочевої» наради в обласній Раді, приїздили всього не більше 10 чоловік. Після «накачки» трохи заворушилися. Тепер щодня по 50—60 чоловік приїждять. Позавчора зібрали близько 12 тонн помідорів. Менше половини лишилося в полі на ніч. Тож втрати гарантовані. Помідори колгосп продає в 6-му і 15-му магазинах Кіровограда, по 300—400 кілограмів щодня в своєму парку на колгоспному ринку. Та цього замало. На базу везти помідори не вигідно. Там приймають по 16 копійок за кілограм, а в магазині — 50 копійок.

Тож і дсводиться продавати «за бугор», щоб не пропало.

Зарез сонце гріє добре і томати достигають месою. — Такої кількості людей, які були на помідорах сьогодні, — каже бригадир овочевої бригади В. Т.

Паньківська, — вже завтра буде мало.

Справді, не осялять роботу ті 40 учнів з СПТУ-14 та 10 — з медучилища. То може таки відгукнуться численні шефи?

В. ТАРАСЕНКО.
Кіровоградський район.

Де городники-спеціалісти?
Де — агов! — продавці-молодці?
Нам ціна — на базарі у місті
Тут гниємо безплатно, і цим
Не турбується нині людина...
Завтра ж скаже:

«Городина винна!».

ЛЕЖУ ПІД ХВОСТОМ ЛІТАКА

та й думаю: де я! Невже в Кіровограді і не вчора вчора, в неспокійний час черг, мітингів і страйків настільки все це забути і бачити лише траву, хмари, сонце, море на небокраї, білі крила і всьому цьому радіти!

Так, це було можливо на аеродромі вищого льотно училища цивільної авіації. Там демонструвалися фігури вищого пілотажу та зразки повітряної техніки. Піднімалася з-за гайки небачена повітряна куля; можна було залізти в кабіну гігантського вантажного

«Ила», походити по крилу лайнера, мов по тротуару, дружно поплескати по «плечу» легенького навчального літака і майже полетіти за вітром, здійнятим вертольотним пропелером. Можна було полетіти і насправді — купуй за 3 крб. квиток і сідай на «АН-2» чи «ЯК-40», які зроблять коло над містом. Лелеківські ставки, Обознівка, гранітний кар'єр, дачі — все таке зелене, гарне, чисте; звідси не видно ні сміття, ні пилюки, ні вихлопних газів; машинки — мов милі дитячі іграшки, і хочеться

гуляти по цих акуратних (загорі) вуличках, по густих лісах, біля чистих озер, і взагалі — життя прекрасне, як прекрасним було це рідкісне і за характером, і за настроєм свято, яке відбулося минулої неділі і яке має повторитися лише наступного року. Мало чого ми в нинішньому житті чекаємо і сприймаємо з піднесенням, тим цінніші такі дні. Коли тільки трава, хмари, сонце, море на небокраї білі крила і щасливі обличчя на трапі літака...

Н. ЧЕРСЬКА.

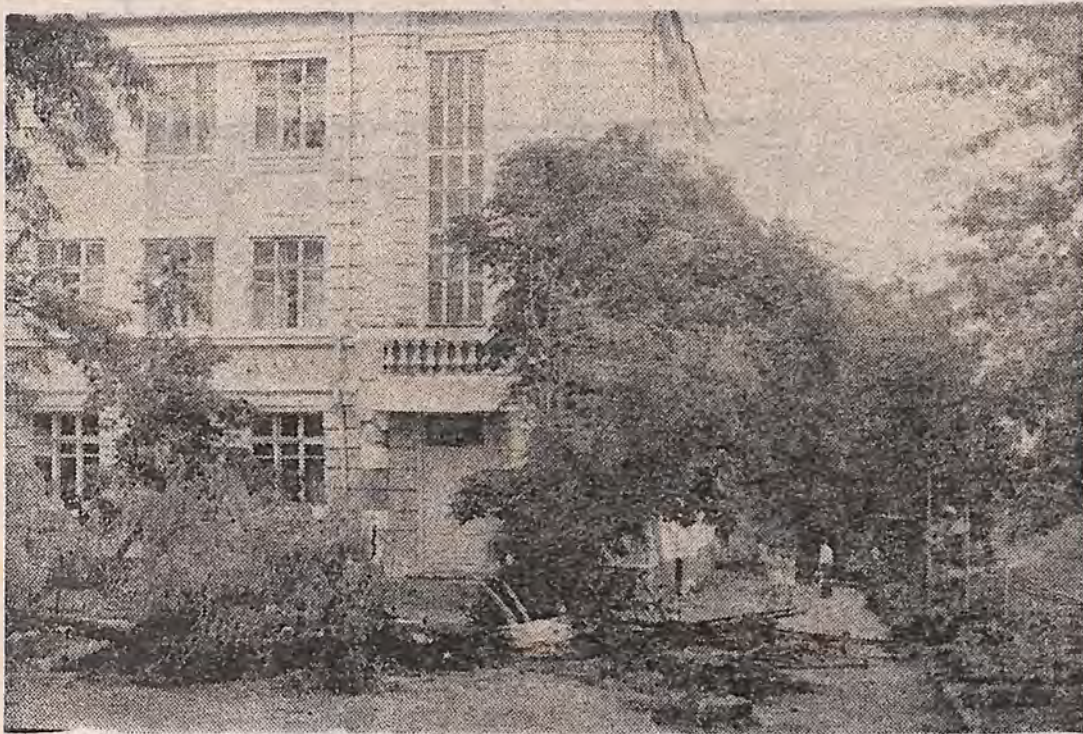

Фото-звинування

То було минулого тижня. В редакцію прибігли завідувач відділом народної освіти Ленінського райвиконкому Лариса Антонова Столба і голова ради трудового колективу неповної середньої школи № 26 Микола Григорович Ковальов. Схвилювані, наперебій почали з боєм розповідати, як біля двадцять шостої школи прямо на її подвір'ї будівельники зробили... Та що там казати, подивіться на цю фотографію!

Хвилювання цих людей зрозумілі, тим

паче, коли вони повідомили, що були в голови міської Ради народних депутатів В. О. Ткаченка і нічого з цього приводу конкрет-но не знали.

Редакція теж зв'язалася з Валерієм Олександровичем Ткаченком. Він повідомив, що цією справою займаються відповідальні працівники.

Думаємо, що такого сюжету, як на цьому знімку, ми не бачитимемо першого аер-на.

Принаймні, не хочемо це бачити.

Помилка ціною в догану

23 червня ц. р. у нашій газеті з'явився критичний сигнал громадянського кореспондента Р. Дайдакулова «Помилки... на 100 штук», де йшлося про те, що 28-му поштовому відділенню м. Кіровограда кілька разів недосилали по 100 екземплярів «Молодого комуняра». Читачам і редакції відповідає заступник начальника обласного виробничо-технічного управ-

ління зв'язку Ю. Гуцаленко: «Такі факти дійсно мали місце з вини обробниці дільниці «Союз-друк» С. Стрілець. За допущене порушення наказом начальника поштамту від 4.07.1990 р. їй оголошено догану.

Звернуто увагу керівників поштамту на відсутність необхідного контролю за роботою його виробничих підрозділів».

ПЕРЕМОЖІ ТАВРІ

Іх цього року рясно у нас на Бобриниччині — у таерійських степах. Врожай виростили добрий, більше 40 центнерів зернових виходить на гектар. Хліб збирали вчасно і в минулу суботу у райцентрі зі спокійною душею відсвяткували обжинки. В лідерах — Олександр Сензюк та Ігор Литвиненко з колгоспу імені Шевченка. Своїм «Дон-1500» вони намолотили 20623 центнери зернових — найбільше в районі. І це не без допомоги водія Григорія Левача та механізаторів Миколи Шамборського і Миколи Бойка.

Серед екіпажів «Ніа» переможцями лишилися Микола Безверхий та його помічник Валентин Матюхін з колгоспу імені 40-річчя Жовтня. Їхній результат — майже 12000 центнерів зерна. Екіпажі обслуговували водій Сергій Демко та механізатор Василь Матюхін.

Кращими водіями живих у районі визнані також молоді Вадим Черниш та Віктор Лігостов.

М. ДЕРЕВ'ЯНЧЕНКО.

ПОДІЛИЛИ ДІТЕЙ НА КАСТИ

Страшно, що творилося у «Дитячому світі» в день відкриття шкільного базару.

Цього ж дня до редакції завітали дві жінки, матері трьох хлопчиків-школярів із села Тарасівка Новоград-нізького району К. О. Корчин та В. М. Степаненко. Вони прийшли, щоб купити дітям речі до школи. Але їм це не вдалося, бо в «Дитячому світі» обслуговували тільки за довідками міських шкіл.

— Є розпорядження Міністерства

торгівлі, освіти, Укоопспілки про таке отоварення, — говорить заступник начальника управління торгівлі по промислових товарах Т. І. Грінченко.

— У нас розпорядження, нас переважають, ми не можемо нічого зробити, — каже заступник завідувачі «Дитячим світом» І. М. Грачова.

Не могли нічого вдіяти і в обласному управлінні народної освіти.

«Творчо працює кіностудія «Надежда» Зна-м'янської станції юних техніків Кіровоградської області, яка протягом багатьох років займає призові місця» — читаю рядки з наказу Мінна-освіти УРСР, в якому мова йде про підсумки недавно проведеного республіканського конкурсу об'єктів юних кінолюбителів.

Справедливі слова. Во-

ни повною мірою сто-суються беззмінного ке-рівника студії В. А. Дурнова і його шістьдесяти добровільних помічників — юних фото-графів, режисерів, сце-наристів, операторів. Тож коли вони дізнали-ся про зайняте перше місце за кінофільм «Не-закінчена історія» — радість їх була зрозумі-лою.

— Про що розповіда-

І народилася перемога

ється в представленій роботі? — перепитує Володимир Андрійович. — Про життя наше, гуртківців, про ремонт у новому приміщенні, ви-діленому для занять міс-цевою владою.

Автори стрічки — ко-лишній вихованець фо-токіностудії Микола

Дружинін, а також уче-ниці Знам'янської СШ № 2 Світлана Федорова та Ірина Гарькава, які завдяки вмілому режи-серському та оператор-ському вміню у вирі-шенні задуму фільму, зуміли в звичайному яви-щі побачити незвичайне... Радість юних знам'ян-

чан поділяють і вихо-ванці дитячої кіностудії «Нікело» Будинку куль-тури Побузького нікеле-вого заводу нашої об-ласті, які за створення фільму «Строго по ин-струкції» зайняли по-чесне друге місце в кон-курсі.

Додамо, що у вересні цього року в Англії про-ходиться міжнародний

фестиваль дитячого і юнацького любитель-ського кіно. Серед семи кінофільмів юних ам-аторів республіки буде представлена на ньому робота колективу фото-кіностудії «Надія» зі Зна-м'янки «Кораблик дет-ства».

А. САРЖЕВСЬКИЙ, інспектор обласного з виховної роботи.

Запрошує на навчання

Кіровоградський обласний навчальний комбінат НА ТАКІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ:

бухгалтер промислового виробництва, строк навчан-ня — 8 місяців;
бухгалтер сільськогосподарського виробництва, строк навчання — 10 місяців;
оператор електронних клавирних машин, строк на-вчання — 4 місяці;
бухгалтер об'єднань, підприємств і організацій тор-гівлі, строк навчання — 7 місяців.
Навчання — платне.
Адреса: м. Кіровоград, пров. Плетений, 12.
Телефон 3-10-39.

ХЛІБОРОБСЬКИЙ РІД

Сонячною посмішкою, веселою музикою та різ-нобарвними букетами кві-тів зустріло с. Роздолля Компаніївського району пе-реможців районного зма-гання механізаторів на тра-диційному святі врожаю-90. Жива закінчилися, і багато жителів району прийшли і приймали привітати своїх рідних, друзів, знайомих, просто всіх хліборобів із перемогою, подякувати за натхненну працю і щедрий урожай. Кращих з краєвих відзначили цінними пода-рунками, грошовими пре-міями, путівками на відпо-чинок. Вперше в своїй істо-рії і Компаніївський РК ЛКСМУ (МДС) зі своєї не-великої скарбниці віднай-шов можливість відзначити молодих жнивварів. Його перший секретар Олександр Болук, ділячись своїми враженнями про цьогоріч-ні жнива, сказав: «Такого врожаю, який подарувало нам нинішнє літо, ще не пам'ятаю. Поруч з досвід-ченими механізаторами пра-цювали зовсім новачки, вже випробувані на попе-редніх жниввах молоді хлі-бороби створювали свої комсомольсько-молодіжні екіпажі. І тим приємніше, що зміна покоління, яка від-бувається зараз в колгосп-них загонах механізаторів, вивела в чотирьох госпо-дарствах на перші місця нашу молодь. Це — Мико-ла Комісарук (колгосп ім. Кі-рова), Микола Рева (колгосп ім. Дзержинського), Воло-димир Цілуйко (колгосп ім. Тельмана) та Володимир Кульченко (колгосп ім. Іллі-ча). Перефразуючи народ-не прислів'я, можна впев-нено сказати, що «хлібо-робському роду нема пе-реводу».

На цьогорічних жниввах найщедрішими були ужин-ки переможців змагання серед комсомольсько-мо-лодіжних екіпажів на ком-байнах Дон-1500 з колгоспу ім. Кірова — комбайнера Миколи Комісарука, поміч-ника комбайнера — Вале-рія Маслюкова, тракторис-

та Анатолія Коваленка. Во-ни зібрали ранні зернові на площі 390 га, намолоти-ли 17798 центнерів хліба.

Серед механізаторів, які працювали на комбайнах СК-5 та СК-6 кращим став комсомольсько-молодіж-ний екіпаж комбайнера Павла Кравченка (помічник Володимир Мартинюк), тракторист Олег Маслюков) з колгоспу імені Кірова. Внесок цього колективу мо-лоді у державну житни-цю — 10445 центнерів зер-нових з площі 240 гектарів.

Другими були на Дон-1500 хлібороби з колгоспу імені Кірова Микола Шир-ський — комбайнер, Вік-тор Ширський — його по-мічник та тракторист Юрій Семенов. Вони зібрали 15601 центнер хліба з пло-щі 304 гектари.

Друга сходинка п'єдеста-лу пошани дісталася і ко-мсомольсько-молодіжному екіпажу СК-5 з колгоспу імені Урицького у складі комбайнера Олександра Олійникова, помічника Ва-силія Шеремета, тракторис-та Олександра Кожевчен-ка. Їх спільний доробок — 9472 центнери намолочено-го зерна з площі 210 гек-тарів.

Екіпажі М. Комісарука

П. Кравченка визнані та-кож одними з найкращих у районному соціалістичному змаганні.

Напружені жнива позаду, а думками молоді механі-затори переносяться вже у наступний рік. «Розумієш, — зізнався один із перемож-ців Олександр Олійников, водій Компаніївського РК ЛКСМУ (МДС), який вирі-шив для себе, що влітку він потрібен на полі, — я люблю таку роботу. Наро-дися і виріс на землі. Змалку звик разом з бать-ком зустрічати ранок у по-лі, повертатися додому вночі. І звичка ця залиши-лась на все життя. На той рік знову піду жнивувати зі своїми хлопцями в кол-госп ім. Урицького. Обця-ють вже Дон-1500 дати».

А. ВОЙНИЙ.

«Краса врятує світ»

Ці рядки Федора Михайловича Достоевського стали назвою виставки, яка відкрилася у Кіровоградській картинній галереї. Тут представлено 100 робіт фо-томаїстрів нашої країни. Вистав-ка організована Регіональним ін-формаційно-культурним центром Харків-Новини Інформаційного агентства «Новини», яке донеда-на носило назву АПН.

Мушу сказати, що виставка повністю відповідає своїй назві. Чудовий вибір краєвидів, добрий смак характерний практично для всіх робіт.

В. ГРИШИН.

С. ОРЕЛ.

ПАМ'ЯТАЄТЕ, як у нас стирали грань між містом і селом? Грань залишилася, а село стерли. Невесела приказка, гірка.

За останні роки перебудови намічено докорінно покращити соціальний розвиток села. Взято на озброєння багато чудових лозунгів, чимало партійних документів, засоби масової інформації радісно висвітлюють передовий

Хліба не можу купити в магазині. Ніхто до нас не заглядає, не дивиться, як ми тут у цій глушині. Раніше хоч бензин був, так я ото мотоциклом бував змотаюся по хлібчи в Березівку, чи в Хмельове, а зараз і на це надії нема. Он хрустиків кукурудзяних навезли, люди мішками беруть, про запас...

Із розмови в магазині:
— Магазин у нас гарний, великий, а купити

їдеш. Мало допомагає й те, що ось уже чотири роки возять до нас гравій та насипають дорогу. За такий час тут усе асфальтом встелити можна було...

«Стрижнем практичної діяльності Компартії України є соціально-економічна політика. Головне в ній — кардинальне оздоровлення економіки республіки, її оперативна переорієнтація на

карню їздити, навіть без направлення нашого фельдшера. Днями ось вирішила дружина знову поїхати у Виску до лікарня. Так водій мікротобуса каже, не візьму без направлення. І не взяв...

Г. П. ГОРБАЧОВ:

— Від того, що за кілометр від села є орендні тракторна бригада, нам, як кажуть, ні хо-

де. Мало не плачу, їду назад, бички трюхкають збоку. Думаю, не покину ж я їх, уже де впадуть, там і я сяду. Коли це вже з півдороги пройшов, зустрічаю на машині чоловіка. Розбалакались, я йому про своє, а він нічого не сказав, поїхав. А згодом наздоганяє мене вантажна автомашинка і двоє чоловіків чутя не плачуть, вернісь, кажуть, здай бичків, бо не буде нам завтра на роботі. Отак-то було зі мною...

«У новій Верховній Раді Союзу РСР створено Комітет у справах жінок, охорони сім'ї, материнства і дитинства. Його

наділено правом контролю за діяльністю виконавчих органів з усіх питань, що стосуються становища жінки, сім'ї, дітей...»

Із розмови в магазині:

— Який дитсадок? Дома діти сидять. Сама їдеш на роботу, а малечка у дворі товчеться. Працюєш і переживаєш, щоб ніякої біди не накоїли. Добре, у кого є діти старші, так за молодшими доглянуть. В школу до Копанок ходять. І в дош, і в сніг. Отак живемо...

В. Ф. ЯКУБЕНКО:

— Отам, де тепер бур'яни, колись школа восьмичасова була. І он там, на другому краю села була. І в клубі діти навчалися, бо в школі не поміщались. Все розва-

ці, якщо я не помиляюсь, разів кілька, так підвозили дітей машиною.

«Ви бачили нашу ферму? Хіба там може жінка робити? Багна — по коліна, телятка плавають, корови і досі в коровниках стоять. Коли там останній раз був голова сільради? А це ж його прямиї обов'язки — приїхати до людей, поговорити, як оце ви, поздороватись за руку, спитати, чи є що їсти, зайти на ферму, у хату до людей. Та голові колгоспу сказати, що ж це ти, дорогий, про людей не думаєш. Ви знаєте, аж не віриться, що так воно колись може бути...»

— Зобиджені тепер хуторські діти. Що вони тут бачать? Раніше хоч клуб був, а як завалився, то он там у конюшні влітку кіно крутили. А коло школи і саду — там добрий сад був — вечорами збиралась молодь: хлопці м'яча ганяли, дівчата співали пісень. А тепер біля магазину зійдуться чоловіки (більше ж нема де) та все з мене кепкують, з мого прізвища: коли ти вже, кажуть, порядок наведеш, доки ми в селі так будемо жити...

«...Вимога XXVII з'їзду про соціальну переорієнтацію економіки, поворот її до людини не реалізована. Серйозну соціальну напруженість і справедливе незадоволення населення викликали фактичний роз-

БЕЗСПАДІЯ

досвід, розквіт окремих сіл...

Ми приїхали на Велико-Петроострівські Хутори в день, коли на XXVIII з'їзді КПРС йшли жаркі дебати з приводу того, яким бути «гуманному і демократичному» соціалізму. Приїхали з асувати, як люди сприймають процеси, що відбуваються у суспільстві, в політичному і економічному житті, що думають, слухаючи репортажі з Москви і Києва, де сьогодні вирішуються життєво важливі для усіх нас питання. Нарешті, як проголошено там реалізується тут, на периферії.

Боляче і прикро дивитись на такі села, слухати розповіді, по суті, соціально беззахисних людей, які в переважній більшості весь вік віддали роботі на землі, а тепер по кілька днів сидять у хатах без шматка хліба. А вітм, що говорити. Хай скажуть самі люди.

«У листопаді 1987 року ЦК Компартії України і Рада Міністрів республіки затвердили Комплексну програму соціальної перебудови сіл Української РСР на двадцять п'ятиріччя і на період до 2000 року. З урахуванням цього у нинішній п'ятирічці виділено більш значні капіталовкладення на будівництво в сільській місцевості житла, об'єктів соціальної інфраструктури. Велика увага приділяється розвитку сільської комунальної служби, торгівлі...»

«Комуніст України», № 5, 1989 рік.

В. Ф. ЯКУБЕНКО, пенсіонер:

— Я два роки, як на пенсії, а до того 38 років з трактора не злавив. А шани тепер ніякої. Он у хаті купа медалей, нагород, різних похвальних грамот нежить, та що ж з того?

майже нічого. Ми сюди більше приходимо поговорити, поспілкуватись, наче у клуб. Товарів не везуть, бо дороги нема. І серед літа не пройдеш ті калабатини. Поплен-таєшся за хлібом у Копанки, то там на тебе дивляться, наче ти з лісу прийшов, за людей не вважають...

Із розмови на вулиці:

— Знаєте, якби не діти, то і хата вже б завалилася. У колгоспі ні центру не випишеш, ні лісу. Добре, діти шифер привезли, плитку облицювальну, та хату трохи підлампичили. Тинок он новий зробили. А що робити тій бабці, в якій зі стелі тече, як з відра, хата валиться? Боже, боже, що воно робиться? Раніше і лікарня своя була, лікар був, породіль тут приймали. А зараз захворієш, то легше вмерти, чим до лікарні тебе довезуть. Клуб був свій, школа. Де це все поділось? По телевізору кажуть: треба допомагати селу. А де вона та допомога?..

В. Ф. ЯКУБЕНКО:

— Оце сиджу тут в кушах, на цьому хуторі, і соромно мені. За сесію Верховної Ради, за з'їзд партії. Я вже не вірю, що це щось допоможе, щось помінється...

З. Г. ГОРБАЧОВА, тваринниця:

— Я народилась тут, тут жили мої батьки, і пам'ятаю ще ті часи, коли на Хуторах було два колгоспи — імені Ворошилова та імені Воровацького. Школа була, два клуби, господарство. Десь, може, в п'ятдесятих роках, коли старий клуб завалився, ось тут недалеко від нас побудували цегляний клуб. Тепер він теж завалився...

Г. П. ГОРБАЧОВ, механізатор:

— Головне для нас — дорога. Бо з дороги все починається. У нас же такі греблі та містки, що тільки капне — не про-

задоволення матеріальних і соціальних потреб населення України на рівні сучасних життєвих стандартів.

[З проєкту Програмних принципів діяльності Компартії України].

В. Ф. ЯКУБЕНКО:

— Як це так, щоб не мати можливості купити саме необхідне, поїхати куди захочеш? Вірите, нам не треба тут чогось надзвичайного, якихось супермодних товарів. Ви хліб нам свіжий щодня привезіть, щоб ми не куштували сухарі старечими зубами та дорогу людську зробити, щоб автобус ходив. І все. Ми будемо задоволені. Або ось інше візьміть. Ми з бабою хоч і в літах, а господарство таке-сяке тримаємо. Півкорови є, поросенок двійко, коза. Важко, але треба працювати. Молоко здаємо в колгосп, а ось здати пороса — ціла проблема. І це не тільки нам, будь-кого запитайте, вам те саме скажуть.

З розмови на вулиці:

— Хоч смійся, хоч плач. У колгоспі ні випишеш нічого не можна, ні здати. Ми старі, нам багато не треба. Самі тих свиней не поїмо, хочеться здати, а до цього нікому діла нема. І кури он несуться, яєць багато, пропадають. І ніхто нічого. Ми он голови колгоспу вже рік не бачили, забули який і він...

В. Ф. ЯКУБЕНКО:

— Он Мороз із РАПО виділив, кажуть, для обслуги нашої другої бригади мікротобус. А ми його і не бачимо. Якщо подзвонив із ферми по телефону в Копанки, може й приїде до нас. Та що з того? І я, і жінка серцем хворіємо, часто доводиться у лі-

лодно, ні жарко. Хлопці там зайняті важкою роботою, за трьох, а то й за чотирьох роблять, їдуть з дому — ледве сіріє і приходять — уже поночі, то хіба їм діло, як ви кажете, до соціальних проблем села. Не знаю, чи довго витримають. Може тричотири роки, поки зберуть якісь гроші, а тоді, як сил не стас, нікому вони не будуть потрібні. Так, як оці наші сусідні пенсіонери, що весь вік в колгоспі проробили, а тепер доживають віка забути.

Ох... село...

Це ми з бабою ще крутимось, бо треба якось жити. Син є у Хмельовому, он онука під росте...

лилось. Вважай, що вже дітей нема. На пальцях перелічити можна...

Г. П. ГОРБАЧОВ:

— Я вам зараз скажу, скільки дітей з Хуторів у Копанки в школу ходять... Півтора десятка буде. Більшим легше, а малі? Як наш був школяриком, то вставали рано, годин в шість і чергували коло двору, поки йтиме хтось із старших — доручити малого довести до школи. Отак і ходили. А в цьому ро-

Фото В. ЗЕМНОРІЯ, Гайворонський район.

вал споживчого ринку, посилення дефіциту, знецінення карбованця. Загострилися соціально-економічні проблеми села».

[Із резолюції XXVIII з'їзду КПРС «На Політичний звіт Центрального Комітету КПРС XXVIII з'їзду КПРС і завдання партії»].

О. ГУЦОЛ, В. ТИЛЬНОВ, Велико-Петроострівські Хутори, Мавописківський район.

ЛИЦАРІ ЖНИВ

В народі правду кажуть, що легких днів на живаному полі не буває. Ось і в нинішньому році складним видалось збирання хлібів у колгоспі «Україна», до речі, як і в усьому Кіровоградському районі. Урожай вийшов добрий (очікується більше 40 центнерів пшениці на круг) і треба було скоро і з найменшими втратами його зібрати, засипати в колгоспні комори. Все це добре розуміли комбайнери господарства, були свідомі того, що важкий, виповнений колос потребує високої майстерності, відмінної організації праці та небайдужого

досвіду. Розумів та хвилювався і молодий комбайнер колгоспу «Україна» комсомолец Олександр Сергієнко. А хвилюватися було чого. Знав, що треба витримати змагання з більш досвідченими товаришами. Сашко ретельно підготував до жнив свій «Колос». Протягом усього періоду збирання хліба молодий комбайнер працював з досвіта до пізної ночі. І такі вибори першості у змаганні, дав знати, що хоч і молодий, але готовий до виклику старшим колега у праці. Впоров пшеницю на 196 гектарах і намолотив 9047 центнерів добірного зерна. Безперерйну роботу агрегату забез-

печував також молодий водій — комсомолец Віктор Кондратюк.

На день підготовки цієї інформації до газети збирання хліба в районі триває і зрозуміло, що першість серед комсомольців району Олександр Сергієнко буде втримати нелегко. Он у колгоспі імені Ульянова теж від душі трудяться комбайнери брати Володимир та Віктор Дишлові. Тож трохи зачекаємо з іменами переможців.

П. ЦЬОМЕНКО, перший секретар райкому ЛКСМУ (МДС), Кіровоградський район

Юрій Бутенко — директор. Такі тепер часи, що молода людина може очолити підприємство. Підприємство, правда, не зовсім звичайне, але від того не менш реальне. Воно живе, діє, має прибутки, і не скажати б, що мізерні. Мова про підприємство Знамянського міського комсомолу «ПРОТОС».

У НАС НЕ КАЗКА...

Пішли нелегким шляхом. Не кинулись у торговельно-закупівельну діяльність, не відкрили відеосалон... Узялися за прозу: електромонтажні та електровимірні роботи. Розсудили, що всюди, де є електроприлади, де бодай горить одна лампочка, це потрібно. Для підприємства вони є основою діяльності. Ну, а якщо в основному виробничтві проблем більше, ніж досить, то чи до вимірювання тут...

Тому зрозуміли, що на цій ниві без роботи не сидітимуть. Дістали прилади та й заходилися працювати. Хоча ні. Це ж тільки в казках так швидко все буває. А у нас — не казка, тому тільки рахунок у банку відкривали два з половиною місяці. Та й не за допомогою чарівної палички все було нарешті вирішене, а з допомогою ЦК ЛКСМУ.

Та як би там не було — все це вже позаду і підприємство таки діє. Офіційно скоро рік, серйозно — відпочинок менше. За цей час заробили 20 тисяч, 4 з них пішли на потреби комсомолу міста і району.

За півроку 20 тисяч, подивується читач. Так мало? Дійсно, не мільйони. Але ж і підприємство складається з шести чоловік, включаючи директора. А раніше було три. І машини персональної в Бутенка немає, і власного кабінету, та й взагалі в підприємстві ніякого приміщення... Додати до цього, що працюють хлопці за державними розцінками. Та здивувало мене не це, а те, що, за словами Ю. Бутенка, так навіть вигідніше!

Якось виконали вони роботу, взяли договірну ціну, а бухгалтер тієї установи і каже: «Складіть кошторис, бо мені звітувати треба». Кинулися складати — як не крути, а за державними чи не відпочинок більша сума. Довелося обсяг робіт зменшувати.

Ось так і працюють на основі Закону про державне підприємство, за державними розцінками, до того ж 20% від доходу відраховують комсомолу. Добру справу роблять? Та звичайно ж, добру. Проте...

Про проблеми писати вже набридло, тим більше, що їх і від того не меншає. Але ж промовчати — не повірять люди. Не буває ж

наш час такого, щоб без проблем. Ось і тут...

— Дивляться на нас, як на хапуг, порушників фінансової дисципліни, — говорить директор. — А ми ж не такі... Не виключаю, що можуть у нас бути якісь упущення, але ж це від дилетанства. Хоч я й стараюся вчитися...

А контролерів скільки? А папери готувати? Днів п'ять у квартал на це доводиться витратити. Ніби й небагато, та, по-перше, їх оплачу-

нам на минути). Щоб було кому виписати перепустку на базі, щоб був на місці, нарешті, сам комірник... При цьому не забудьте, що машина, яку теж, до речі, так просто не дістати, а разі якогось непорозуміння стоїть і настане гроші. Ось від скількох людей залежить наша звичайна покупка. А при нашій обов'язковості можна уявити, у що вся ця «операція» перетворюється. А, головне те, що варто одній ланці не спра-

струкцією під будівлею має бути сітка для вирівнювання потенціалів. Не вельми мудрий пристрій: чотири покладені навхрест штаби. Зробити це ще під час будівництва було дуже просто. А ще простіше — не робити. От і не зробили. Хоча якась інструкція, мабуть, була ж.

Та не штука покласти їх і зараз. Але ж це — зирати підлогу, виконати земляні роботи, покласти, знов засипати.

економічне становище в країні, непевний і юридичний статус таких ентузіастів (згадаймо перші кроки кооперативу, та й зараз хіба все влаштувалося остаточно?). І, стосовно майбутнього, яким воно буде для них, хто може напевне сказати? Тому поки що — в режимі чекання.

НЕ ВІД ХОРОШОГО ЖИТТЯ...

І залишилися з'ясувати одне. Юрій Бутенко до цього був другим секретарем міському комсомолу. Не знаю, чи варто тут говорити про кар'єру. Скажемо так: іти цим шляхом він міг і далі, а, зраховуючи вік (27 років), зайти міг далеко. Чи високо (це вже як кому до вподоби)? Що ж змусило його залишити вогорзану, пену стежину і з якогось дива звернути на манівець, де бути апевним у своєму майбутньому — по меншій мірі занадто необачно?

Сам Юрій чітко усвідомлює, що в разі надання підприємству права на ініціативу і права на одержання з цієї ініціативи прибутків, «Протос» доведеться скрутно, може й не витримати конкуренції. Не рівнятися ж з підприємствами, в які вкладені вже мільйони, які роками розвивали базу, у яких досвід і, нарешті, певний доступ до джерел матеріально-технічного забезпечення. Не вельми багаті ті джерела, не абияк й база, та... з «Протоса» немає й того. Існують поки що за рахунок того, що в підприємстві зв'язані руки. Але ж іде до того, що розв'яжуть...

— Будемо дивитися у майбутнє, шукатимемо шляхи, — говорить Ю. Бутенко.

Ну, а все ж таки, чому саме він організував це підприємство?

— Раніше, як другому секретареві міському комсомолу, мені весь час доводилося стикатися з цією проблемою: гроші. Їх треба вкладати в будь-яку справу, якщо чекаєш від неї результату. А чим відрізняється ідеологія? Ту наочну агітацію, яку мало хто читає, якщо взагалі, виготовити — і то треба заплатити. Тільки й думаш, бувало: де взяти гроші на вечір, на покладення квітів, на призи?.. І не якісь там суми — по кілька десятків карбованців шукали. Левова частина робочого часу витрачалася на перекроювання того злощасного каптанця, який від того не стає більшим. От і вирішили стати економічно незалежними.

Може, не визначні поки що успіхи, немає «вагомих здобутків»... Але ж люди роблять свою, хоч і маленьку, а корисну справу. До речі, підприємство носить таку назву від грецького «протос» — перший. Може, будуть і послідовники? Може, ще хтось хоче стати директором?

О. УСТИНОВСЬКИЙ.
м. Знамянка.

НЕЛЕГКА ШАПКА... ДИРЕКТОРА

«Фірма», а, по-друге, хіба я нічого кориснішого за цей час не міг би зробити?

Та й подумати: сім'ї ж ніхто не «доводить», скільки витратити на їжу, скільки на одяг. Нам чомусь розповідають, як розпоряджати коштами. Та це ж наші гроші, неважко самі не розберемося? Ось нам по району їздити доводиться, то якби трапився якийсь автомобіль, ми згодні й від зарплати відмовитися, аби його купити.

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ЕКСКУРС

Немає в «Протоса» й інших проблем. Ось хоча біз постачанням. Такі слова, як «купити», не кажучи вже «кідержати», в умовах майже тотального дефіциту дозго не живуть. На «кідити» теж надія мала, тим більше, що хто вони такі, ті хлопці з «Протоса», щоб ще щось вимагати? Залишається хіба що «кідити» (а благодійників зараз малувано, та й стан матеріального забезпечення не дуже сприяє реалізації альтруїстичних потягів). Або «кідити».

Юрій гозорив назві про необхідність мати такий собі представницький фонд: щоб людина тобі посприяла у діставанні, треба її якось зацікавити. Ну, а в народі називають це просто «кідарем». Поки що, на щастя, так «кідаритися» не дозодилося. Але хто скаже, як складуться обставини в майбутньому?

СКЛАДНА «ОПЕРАЦІЯ»

Але ж так чи інакше, а чимось працювати треба, треба мати матеріали.

— Не такі ж у нас обсяги, щоб не могли ми купувати в магазині, — гозорить Юрій. — Адже, щоб узяти щось на базі... Посудіть самі. Мусимо перш за все оформити документи. Після цього вже починається найцікавіше. Треба, щоб була на місці зав. торгівлі-лом відділу робітничого постачання, щоб було кому виписати рахунок у магазині (все одно магазину

цювати, варто не знайти когось із цих відповідальних осіб — і будь ласка, починай спочатку.

ДЕЩО ПРО КОРИСТЬ ІНСТРУКЦІЙ, АБО ЧИ ЛЕГКО ЧЕСНО ЗАРОБЛЯТИ

Про інструкції вже писано й гозорено немало. Можна б і промовчати, та з піснi слова не акинеш, дошкудляють вони й тут. Багато з них необхідних, аважає директор, але досить і таких, необхідність яких викликає великий сумнів. Та краще розповімо про

пригоду з однією з них. Я б не здивувався, якщо зараз, коли позага до інструкцій децю підупала, коли тільки й чуєш, що дазно пора їх мало не всі позідмінати, «Протос» спробував якусь із них обминуть. Але ж у даному випадку вийшло зовсім навпаки!

Ось як не адалося обладнати захист від блискавки на одній із ферм колгоспу «Заповіт Леніна». Роботи там, по правді сказати, було й небагато. Але от заказик: за тією таки ін-

Таки не пішли на компроміс. А що, як дійсно грім гримна?

— Свої гроші ми хочемо заробляти чесно, — гозорить Юрій.

— А взагалі, це можливо? — питаю його.

— Можна, — чую у відповідь. А потім, із зітханням: — Але дуже важко.

І зараз, за його словами, колектив знаходиться у режимі чекання. Роботи багать навкруги багато, сили прикласти знайдеться де, але... Занадто вже непевне

«Добрий день, редакція «Молодого комунара». Пишуть тобі двоє юрідні сестри Аліна, Альона і Анжеліка. Просимо опублікувати нашого листа, щоб ми знали собі друзів».

Редакція виконує прохання сестер, яким по 15 з половиною років. Захоплюються сучасною музикою, добре танцюють, люблять, коли дарують квіти, а також люблять отримувати багато листів, люблять веселих людей.

І взагалі гучні компанії. Сладкоїжки. Пишіть діачаткам на адресу: 317710, м. Долинська, вул. Карла Маркса, 148. Коваленко Альоні, Аліні, Анжелі.

Хочуть листуватися з новими друзями діачатка, які захоплюються спортом. Так, що майте це на увазі, адресати, і пишуть: 13-річній Олені Хмельницькій. Її адреса: 316020. Кіровоград, вул.

Б. Хмельницького, 228. 16-річній Тетяні Жук, яка проживає у місті Світловодську по вулиці Першотравневій, 53. (Індекс 317000).

15-річній Наталці Мельниченко: 317444, м. Високівський район, с. Хмельове, вул. Шевченка, 59.

Світлана Мхоян має 13 років. Живе в селі Шамраївка, Ульяновського району на вулиці Мигу, 33. (Почтовий індекс: 317620).

Юрій Травкін закінчив 11 клас СШ № 4 у Новоукраїні. Теж займається спортом і любить сучасну музику. Ось його адреса: 317320, м. Новоукраїнка, вул. Толстого, 13а.

Люда Осипенко закінчила 8 класів. Вона хоче знайти хорошу подругу і просить діачаток відгукнутися. Оскільки Люда пише втретє, то ми зобов'язані надрукувати її адресу. Що і робимо: 317336, Новоукраїнський район, радгосп «Більшовик» (відділення імені Кірова).

15-річна Віка Івченко турбується, що закінчивши школу, старі друзі «порозлітаються хто куди» і дуже хоче знайти собі однодумця. Віка запрошує писати їй безпосередньо тих, хто народився 11 травня 1975 року. За гороскопом у таких людей багато

спільного. Її адреса: 316011, Кіровоград, вул. Красносільська, 15.

А цей лист надійшов із міста Калінінграда від 17-річної Галіни Семенової. Дівчина з Росії захоплюється кіно, любить читати, ходити на концерти, збирає автографи: 236000, Калінінград, ул. К. Маркса, 28, кв. 12.

Бажаємо вам надійно подружитися, дорогі друзі. Пишіть нам.

ЧОГО тільки немає в кіномі-
ців-професіоналі! І апарату-
ра, і матеріали, й технічні
можливості, і, нарешті, кваліфі-
кація... Куди до них любителів,
озброєним пошарпанним «Крас-
ногорськом» та хіба ще влас-
ним ентузіазмом. Проте є в
них і одна перевага. Тоді як
професіонали, що не кажи,
люди до певної міри підневільні
(якщо хтось за музику пла-
тить, то він її й замовляє), лю-
бителі мають повну свободу
творчості, і їх можливість об-
межуються тільки можливос-
тями їх апаратури.

З чого починається фільм?
Як правило, з вибору теми.
Це — перший крок як до ус-
піху, так і до провалу. Ну що,
наприклад, можна зняти про
роботу телефоністок? Чи про
роботу телефоністок? Мене
особисто така тема ніяк не на-
дихає. Може, вона надихнула
авторів роботи, заперечить чи-
тач. Та в такому разі треба,
щоб це відчув і глядач. Інак-
ше — фальш.

— Оператор повинен під-
силювати думки режисера, —
сказав один з викладачів се-
мінара, оператор-постановник
Київської студії науково-попу-
лярних фільмів Д. Санніков.
Ну, а тут, які думки можуть
з'явитись? Безумовно, важко
знайти для них бодай якийсь
грунт... Ну, справді, навіщо за-
ганяти себе в такий кут і по-
тім робити героїчні, але ж від
того не менш марні спроби з
нього вибитись? Ніхто ж не
примушує: не лежить душа —
не знімай, візьми тему, ближ-
чу до серця. В ім'я чого му-
читись, до того ж без особ-
ливого успіху?

Але ось тему обрано. І не
сказати б нецікаву, суху тощо.
Стрічки «Відпочивайте, бабусі»
та «Етюд» розповідають про
стосунки поколінь. У першо-
му фільмі глядач бачить, як
чергуються кадри із зобра-
женням бабусь з авоськами та
кадри, на яких відпочиває мо-
лодь. Мораль: привід для роз-
мови був, але сама розмова
не вдалась. Занадто вже по-
верхово. А ось «Етюд»...

об'єднання «Радій» «вечори на
хуторі Котовка». Якщо корот-
ко, то моє враження таке: ці-
кавий, красиво знятий (це теж
треба вміти) матеріал, який,
на превеликий жаль, не зумі-
ли подати.

Не реалізували можливості
зробити цікавий фільм і чле-
ни студії «Інгул». Тема над-
звичайно важлива: ставлення
до нашої історії, нашого ми-

ний, треба «тщательнее»... Вза-
галі ж ця робота, як на мене,
є однією з кращих.

А фільм «Побачення» цьо-
го ж колективу був знятий,
як я зрозумів, заради одного
кадру. Але кадр настільки ці-
кавий і несподіваний, що пе-
ред тим, хто його придумав,
просто хотілось зняти капе-
люха.

Така ж дотепна знахідка і в
«експериментальному» філь-

я цю роботу (чи й не єдину) з
цікавістю.

Взагалі ж таких фільмів, щоб
доводилося скоплюватися чи
скрикувати від захвату, не бу-
ло.

«Подорож у країну Чайно-
ва» — фільм для досить еру-
дованої людини, для інтелі-
гента. Але ж я впевнений, що,
хто б не подивився його — для
кожного стане ближчим і зро-
зумілишим Чайнов — вчений,
письменник, людина. У чому ж
секрет?

— Я пройшов його шляха-
ми, — говорить автор цієї ро-
боти М. Ткачук, режисер-по-
становник Київської студії на-
уково-популярних фільмів.

А от інший фільм — «Ви-
гнання бісів», так про нього
загалом важко розповісти. Ад-
же назва слід розуміти бук-
вально, і процес цей (не вель-
ми привабливий) зафіксовано
на плівку! А ще — білі й чорні
відьми, розмова з помер-
лою, лікування з допомогою
молитви і чимало інших ціка-
вих речей побачить глядач,
коли фільм з'явиться на екра-
нах. Як би ви не сталися до
подібних справ, гарантую од-
не: нудувати не доведеться.

От, якби й любителі знімали
настільки ж цікаво! Може,
варто ризикнути і спробувати?
Поставити перед собою хай
і недосяжну (а, може, то тіль-
ки так здається) мету і поста-
ратись її досягти? Напевне ж
така спроба, хоч і невдала, бу-
де чогось варта. Як сказав
Д. Санніков, «це ж так ціка-
во — знімати кіно»...

Наш кор.

ВІДЬМИ Й ЗЕМЛЕТРУС У ТЕМНІМ ЗАЛІ

— Його мало хто розуміє, —
сказав нам керівник студії
«Кристал» зі Світловодська
В. Рошій, — при чому називає
з освічених людей.

Як би там не було, здається,
що трапляється в аматорів та-
ка прикрийсть: народжується хо-
роший задум, реалізувати ж
його не вистачає чи то сил, чи
то досвіду.

Буквально кількома словами
хотілося б сказати про те, що
навіть адалі стрічки не варто
виризати з контексту. «Чи вар-
то було зривати стол-кран?»
Таким був девіз минулорічної
кіногуморини і фільм «За без-
пеку руху» Олександрійської
студії «Горизонт». Впевнений,
він виглядав там цілком при-
стойно. Показаний же зараз,
викликає лише незрозуміння.

Прикро, коли знайдено не-
погану тему, намічено шляхи
її розкриття, а ділі справа не
йде. Фільмом невикористаних
можливостей назвали роботу
студії «Плам» виробничого

нулою. І розвинути її можна
було теж цікаво. На екрані ж
ми бачимо лише, як зруйнова-
но старі будинки. І це все! А
в одному ж з них жив видат-
ний композитор К. Шиманов-
ський! І автори самі про це
говорять! А що ж далі? Чи хоч
кілька слів про цю людину, чи
хоч трохи його музики... Не-
має.

Як можна було пройти повз
такий факт? Цього не могли
зрозуміти й викладачі. Адже
він би наблизив фільм до гля-
дача, оживив би його... Вітім,
автори «Кіровоградських зем-
летрусів» побачили свій сю-
жет саме таким, їх справа.

А ось у фільмі «Лебедина
пісня» студії «Данко» багато
цікавого, про що розповів
один з авторів, залишилося
загалом за кадром. Мушу за-
дати й ще одне: одна-єдина
помилка чи недоречність, хай
навіть і в фотографії, викли-
кає недовіру до всього твору.
Тому, як говорить Жванець-

мі студії «Ятрань». Виходить,
дещо все-таки вісемо!

На тягне на «Ералаш» стріч-
ка «Фокусники» кінолюбителя
з Ульяновок, але дещо в ній є.
Проте ж є й чимало зайвого!
Шкода віднятого матеріалу,
легше пальця собі відтяти, а
треба таки любительські стріч-
ки різати, і різати безжалю.

Про «Незакінчену історію»
Знам'янської студії «Надія»
сказали так: «Хвацько знято і
хвацько змонтовано». Та разом
з тим і докір закинули: не
можна знімати «просто так».
Фільм змонтували з матеріа-
лів, аж ніяк для цього не при-
значених, знімали для себе,
для архіву. А коли грім гурк-
нув, коли треба було предста-
вити стрічку, то з усього того
і зробили фільм. У нього не-
має сюжету як такого, зате
вдосталь ефектів, трюкових
зйомок, асоціацій, навіть екра-
нізували анекдот. Не покращи-
ши душею, скажу, що дивися

ЖИВУТЬ ЖЕ ЛЮДИ!

Як відомо, у ті дні, коли відбувався XXVI з'їзд
ЛКСМ України, в Києві проходили дні Великобританії,
і в честь цього навіть завітала до нас сама Мар-
гарет Тетчер.

Нам не довелося порозмовляти із «залізною леді»,
та випала нагода ознайомитися з життям її країни.
Разом з сотнями відвідувачів я з фотокореспонден-

том Василем Грибом окая і ахав, бачачи, як «вони» і
як «ми»...

Власне, нема ніякого порівняння, бо нема що по-
рівнювати. Медицину — яну, як і всі галузі вироб-
ництва, заповнили комп'ютери, чи сільськогоспо-
дарські продукти, про які ми лише мріємо і, дивля-
чись на те, що їдять англійці, маємо сумнів, чи їсти-
муть щось подібне хоча б наші внуки.

Важка промисловість... Важко говорити. Зрештою,
про все важко. Навіть про те, як ми, українці і неук-
раїнці, одним словом, всі радянські, вихавчуваали з
рук представників різних фірм буклети, брошури, як
вдивлялися і похмурніли на «їхні» тозари.

Живуть же люди!

А щоб краще дізнатися, як ми знайомимось з пред-
ставниками фірми «Рейнал» Тімом Гест.

Що лише ця фірма не виготовляє! І все — електро-
ніка, електроніка, електроніка. Як згадаш виставу
і комп'ютери, мерехтіння різних цифр, діаграм, ма-
люнків на екранах, то в очах щось блимає: чи було
тале, а чи ні?

Фірма «Рейнал» — це безпека (замки, сейфи, незго-
раючі шафи); це — передача даних, радіозв'язок,
морська, авіаційна і енергетична електроніка, теле-
зв'язок, спеціальні галузі. Ми дізналися, що консор-
ціум електронних фірм «Рейнал» є однією з найбільш
успішних фірм у галузі електроніки у Великобританії.
Тім Гест показував сейфи, цінаго розповідав, хо-
ча знав, що ми... нічого не купуватимемо, ніяких до-
говорів не укладатимемо, що в нас нема валюти.

Зрештою, про це знали всі фірми Великобританії,
адже навіть та показува, яку ми показали англійцям
(своє виробництво), і то набагато відстала від роз-
витку Великобританії, а після оглядин експозицій,
кожен відвідувач хотів би хоч на день поїхати й
«погнати»... у тій Великобританії!

Юрій ЯРОВИЙ.
Фото Василя ГРИБА.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР» • 18 СЕРПНЯ 1990 РОКУ • ДЕВ'ЯТА СТОРІНКА

Сьогодні ми пропонуємо вам завдання
щостого туру нашого конкурсу. Але спочат-
ку, як завжди, вірні рішення минулого туру.

ЗАВДАННЯ 1

1. Ke5 ~ 2. Kd3X.
1. ...Td5 2. Td7X.
1. ...Kd5 2. Cd4X.
1. ...d3 2. Tc4X.

ЗАВДАННЯ 2

1. Ch21 ~ 2. Te5X.
1. ...Cf4 (f6) 2. Фg8X.
1. ...Ce3 2. Фa2X.

ЗАВДАННЯ 3

1. Фg3! Загрожує 2. Tg4X.

1. ...Фi4 2. Фd3X.
1. ...Kp15 2. Tc6X.

ЗАВДАННЯ 4

1. Фg5! Загрожує 2. Фi6X.
1. ...Kc4 2. Kb5X.
1. ...Kg4 2. K.e2X.

А тепер завдання нового туру.

ЗАВДАННЯ 1

- Білі: Kp1, Фi8, Te4, Cd7, Ke6, n.n. b5, d2, g2 (9).
- Чорні: Kpd5, Th3, Ch8, Ka8, Kc1, n.n. b7, b4, e5, f3, h7 (10).

Мат в 3 хода. (3 очка).

ЗАВДАННЯ 2

- Білі: Kpb3, Cd7, Kh4, n.n. c4, c6, d6 (6).

Чорні: Кра5, Kd5 (2).

Мат в 3 хода. (3 очка).

ЗАВДАННЯ 3

- Білі: Kpf1, Фa7, Tf2, n.n. a6, c5, d3, d6, e5 g2 (9).
- Чорні: Kpd5, n.n. c6, d7, d6, e6, g3 (6).

Мат в 3 хода. (3 очка).

ЗАВДАННЯ 4

- Білі: Kpb4, Фh4, Cd5, n.n. a5, b6, c7 (6).
- Чорні: Кра6, Th8, Th7, Cc8, Cg1, Kg3, n.n. d4, g7, h6 (9).

Мат в 3 хода. (3 очка).

Нагадуємо, що останній термін відповіді на завдання конкурсу — 10 діб з дня публікації.

МАРАФОН
ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

ОСІНЬ-90

Щедра вона на плоди садів, ланів, городів, підсумовує вирощене, закладає в комори засолене, за-консервоване. І у кожного господаря, мабуть, утвори-лися лишки сільськогосподарської продукції, пти-ці, кролів, м'яса, сала й багато дечого іншого.

Заготівельні пункти споживчої кооперації закупо-вують живу худобу, м'ясо цілими тушами або части-нами, птицю, кролів, овочі, квасолу, фрукти, сухо-фрукти.

Облспоживспілка,
Укоопторгреклама.

ПРИХОДЬТЕ ВЧИТИСЯ

Олександрійське середнє професійно-технічне училище № 13 оголошує набір юнаків, котрі по-вернулися зі служби в армії, на такі спеціаль-ності:

1. Гірників очисного забою — строк навчання 5 місяців, стипендія — 129 крб.
2. Машиніст підземного установа — строк навчання 5 місяців, стипендія — 129 крб.
3. Електрослюсар підземний — строк навчання 7 місяців, стипендія — 129 крб.

Для аступу в училище необхідно подати такі документи:

1. Заяву на ім'я директора.
2. Аттестат за 10 (11) класів.
3. Свідоцтво про народження.
4. 4 фотографії розміром 3x4.

Адреса училища: Кіровоградська область,
м. Олександрія, пл. Кірова, 18. Тел.: 2-14-32.

РОЗВЕДЕННЯ НУТРІЙ

Нутрії — невеликі й досить неважливі звірята. Але користь від них в особистому господарстві — велика.

Утримувати нутрій не важко, тому, що вони не потребують капітальних споруд, а раціон їх складається в основному із ко-ренеплодів і трав'яних рослин. Детальну кон-сультацію, як утримувати нутрій, дають заготівельні пункти споживчої кооперації.

Згодом, виростивши нутрій, ви зможете здати на ці ж заготівельні пункти шкурки та самих тварин.

Шкурки та живі нутрії приймаються без обмежень, ціни на них — згідно з прейску-рантом.

Облспоживспілка,
Київський експериментальний
комбінат масової реклами.

АВТОЛЮБИТЕЛЯМ

Вишлю накладною оп-латою (30 крб.) техніч-ний опис, креслення і фотографії, турбонадува-для автомобілів «Моск-вич», «Жигулі».

Потужність двигунів збільшується на 20—30

процентів, витрати дили-ва — зменшуються.

Звертатися за адре-сою: 333000, м. Сімфе-рополь, головна пошта, А/Я — № 1378.

Колчужкін Пилип Мики-тович.

БУДЕШ ХУДОЖНИКОМ- ОФОРМЛЮВАЧЕМ

Кіровоградське СПТУ № 6 оголошує прийом учнів на 1990—1991 навчальний рік на такі спе-ціальності:

з освітою за 9 класів —

верстатник широкого профілю,
слюсар механоскладальних робіт,
верстатник по дереву,
слюсар-ремонтник,
слюсар-інструментальник;

з освітою 11 класів —

електромонтер по обслуговуванню промисло-вого устаткування,
верстатник широкого профілю,
слюсар-складальник радіоапаратури,
контролер слюсарно-верстатних робіт,
оператор верстатів з числовим програмним управлінням,
контролер-касір ощадного банку,
слюсар по ремонту й обслуговуванню систем вентиляції і кондиціонування,
слюсар контрольно-вимірювальних приладів, кресляр,
кресляр-конструктор,
художник-оформлювач.

Строк навчання на всіх спеціальностях 10 мі-сяців, а на спеціальностях слюсар-інструменталь-ник і верстатник широкого профілю з освітою 9 класів — 18 місяців, без одержання аттестата про середню освіту.

На всі спеціальності приймаються особи віком до 30 років, які мають освіту 8—11 класів.

На спеціальності електромонтер по обслугову-ванню промислового устаткування, контролер-ка-сір ощадного банку приймають осіб віком від 17,5 року.

Встигаючи учні з освітою 11 класів одержують стипендію, з освітою 9 класів — частково на державному утриманні.

Під час виробничої практики учням виплачує-ться стипендія, вони одержують 50 процентів від заробленої суми.

До заяви додають:

документ про освіту (оригінал), свідоцтво про народження, медичну довідку (форма № 086-у), військовий квиток, шість фотокарток 3x4 см.

З питань вступу звертатися за адресою: м. Кі-ровоград, вул. Декабристів, 26, приймальня ко-місія. Телефон 4-05-01.

КАМАСУТРА

(Закінчення. Початок у № 29—34).

АПЕНДИКС ДО РОЗДІЛУ 1-Б

Римський поет Катулл висловив тану ж думку, що й поет індійський:

«Вона, як квітка, що росте в саду за живоплотом, яку оберігають перед стадом й лемешем плуга, пестить її вітер, зміцнює сонце й живить дощ. У той час чимало дівчат і хлопців прагнуть мати її. А лиш торкнеться її ніготь, як вона всихає, і тоді не потрібна вона ні хлоп-цеві, ні дівчині.

Так само дівчина — поки незаймана, доти мила всім, а лиш втрапить цвіт невинності — стає немилу для хлопців і дівчат».

Аріосто у снарзі Самріпанта на Анжеліку («Шалений Орланд») зійшов майже до тлумачення з Катулла:

«Дівчина, мов та троянда, що виросла на стрункій стеблінці в гарному саду. Коли росте в самотності і спо-кої, може не боїться ні стада, ні пастуха.

Легітний вітер, зоря, що несе росу, і земля дарять їй любов. Зітхаючи молодикі і заюхані парочки охоче прикрашають свої скроні і груди її бутонами.

А як тільки її відрвуть від материнського стебла на зеленому кущі, — втрачає вона прихильність людей і дари неба, привабливість і красу.

Так і дівчина: якщо дозволить собі сплюндрувати квіт-ку, яку мала б стерегти, як зіницю ока і життя, втрачає повагу в очах решти коханців.

РОЗДІЛ 2. РІЗНОВИДИ ТІЛЕСНИХ ЗВ'ЯЗКІВ

Налічують сім видів зв'язків:

Зв'язок спонтанний. — Дві особи кохають одна одну, зближаються через симпатію та взаємні уподобання. Та-кий зв'язок утворюється між двома коханцями одного на-родження.

Любовна гра з добре народженою жінкою. — говорить Бхартріхарі. — сповнена привабливості. На початку за-кохана говорить: ні, ні! і вдає байдужу до пестощів; зго-дом народжується жага, хоча сором'язливість не зни-жає; з часом опір слабне й рішучість спадає; зрештою її прорізує наскрізь таємничі розкіші любовної при-страсті; лежачи випростованою об'єм, відчуває неспазан-не чистя, що викидає трем всіх її членів.

Зв'язок через жагучу любов. — Мужчина й жінка ко-халися протягом якогось часу, але обставини перешкод-

жали їм з'єднатися; або хтось із них повертається з по-дорожжя, або після сварки доходить до поєднання двох коханців.

У такому разі обоє палають жагою з'єднання й отри-мання повної розкоші.

Зв'язок для майбутнього кохання. — Між двома, лю-бов яких ще в зародку.

Зв'язок з вимушеного кохання. — Мужчина іде на зближення, вживаючи додаткових збуджуючих чинників, що їх рекомендує КАМАСУТРА, — поцілунки й обійми, або вони з'єднуються без любові, бо серце кожного з них деінде. У цьому разі слід вживати збуджуючі засо-би, рекомендовані КАМАСУТРОЮ.

Зв'язок із перенесеною любові. — Один або ж обоє партнерів під час зближення уявляють, що вони в обій-мах особи, котру кохають напевно.

Зв'язок, який зовуть снушим. — Жінка тут — для того, щоб принести води або домогосподарна з нижньої від мужчини насти. Контакт триває необхідний час, щоб мужчина досяг розкоші. У цьому випадку брак вступ-них і допоміжних починань.

Зв'язок з позірною кохання. — Між куртизанкою і селянином, між освіченим чоловіком і селяниною, все об-межується грубим сексом, хіба що жінка дуже гарна.

АПЕНДИКС ДО РОЗДІЛУ 2

ВИМУШЕНИЙ ЗВ'ЯЗОК. Поети таний зв'язок засуджу-вали. Бхартріхарі говорять:

СТАНС 29. — На цьому світі метою кохання є поєд-нання двох сердець однією думкою.

Коли почуття коханців не згодні, їхній зв'язок стає ніби союзом двох трупів.

Шлюб без кохання схожий на тіло без душі, — гово-рить у свою чергу Тіруваллувар.

Отець Гуру. «Моральна теологія»:

Розділ 908. — Користання шлюбом забороняється, я-що це відбувається в формі чужолозства так, що, набли-жаючись до жінки, уявляємо собі іншу.

Жорж Санд у повісті «Мадмуазель де ля Квінтін» та-кож описує зв'язок такого виду.

РОЗДІЛ 3. ВИПАДКИ, КОЛИ КАМА ДОЗВОЛЕНА ЧИ ЗАБОРОНЕНА

Використовувана у шлюбі згідно правил книги прав Ману Кама між особами однієї насти заповняє легальне потомство і загальну повагу.

Заборонено використовувати її з жінками вищої насти або навіть тієї ж, однак, якщо вони належали іншим.

Кама не рекомендована, але й не заборонена з жі-нками нижчої насти, або ж виділеними з насти, з курти-занками, із розлученими жінками. З усіма цими жінка-ми Кама має на меті єдине — досягнення розкоші.

Можна з'єднатися без гриху із жінками, котрі зовуть-ся Наїна; до них належать дівчата, котрі ні від кого не залежать, куртизанки і одружені жінки. Ватсьяна

прислухує до цих трьох категорій ще й удів, дочок кур-тизанок, незайманих служниць, а також будь-яких жі-нок із насти, що досягли статевої зрілості.

Гонінапутра вважає, що є обставини й особливі моти-ви, які намовляють до зв'язків з іншими жінками. Для прикладу у залежності від ситуації можна керуватися такими міркуваннями:

— Та жінка прагне мені віддатися, а раніше належала іншим; оскільки вона з вищої насти, переходила з руку руки як куртизанка, тому можу з нею з'єднатися, не впадаючи у грих.

— Та жінка має відчутний вплив на свого чоловіка, котрий є великою людиною і приятелем мого друга. За-лишаючись її коханцем, позбавлю мого ворога підтрим-ки з боку її чоловіка.

— У мене є ворог, котрий може мені сильно нашкоди-ти; якщо його дружина стане моєю коханою, зникне його до мене неприязнь.

— З'єднуючись із цією жінкою, зможу убити її чоло-віка і прибрати до рук його маєток.

Я — без засобів до існування з відсутньою перспек-тивою; зв'язок із цією жінкою заповнить мені багат-ство без небезпек.

— Ця жінка гаряче мене кохає, знає всі мої секрети слабкості, тому може мені дуже зашкодити, якщо не стану її коханцем.

— Цей чоловік забув мою дружину, я маю йому від-дячити (право реваншу).

— Ставши коханцем цієї жінки, уб'ю ворога короля, котрого король вигнав, і кого вона підбрала.

Кохаю жінку, якою опінується інша; за посередницт-вом цієї вдається мені здобути ту, котру люблю.

— Виключно заєднанні цієї жінки можу взяти заміж ба-гату і гарну дівчину, котру шунаю. Якщо стану її ко-ханцем, вона допоможе мені досягти мети.

Для таних і подібних цим мотивів можна мати стосун-ки із заміжними жінками, але, ясна річ, лише тоді, коли мова йде про певну мету, а не во ім'я голої розкоші. У цьому випадку це було б грихом і помилкою.

Школа Бабхраві твердить, що можна мати жінку, у котрої до цього було 5 коханців. Однак Гонінапутра вва-жає, що навіть у такому разі за винятком служать дру-жини родича, вченого браміна і короля. Ватсьяна гово-рить, що небагато жінок противитиметься чоловікові, якому добре йде.

Забороняється зв'язуватися з переліченими жінками: бланшеними, виділеними з насти, тими, хто не дотри-мується секретів, котрі публічно не приховують своєї тілесної жаги, з ознаками альбінізму, чий шніра надто темна й неприємно пахне.

Жінками, котрі є приятельними, порідненими жінками, жінками-аскетками, тілесний зв'язок з ними забороне-ний.

3 20 по 26 серпня

понеділок

20 СЕРПНЯ

▲ ЦТ (І програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.35 — «Безіменний замок». Художній телефільм. 1 і 2 серії. 9.45 — Футбольний огляд. 10.15 — «Радянський патріот». Кіножурнал. 10.25 — Під знаком Пі. По сторінках програми. 11.30 — Час. Телевізійна служба новин. 15.00 — ТСН. Телевізійна служба новин. 15.15 — Концерт хору студентів Московської державної консерваторії. 15.40 — Дитяча година (з уроком німецької мови). 16.40 — Маленький концерт. 16.55 — Ми і економіка. 17.30 — Час. Телевізійна служба новин. 18.00 — «Пригоди рослини». Телевізійний науково-популярний фільм. 1 серія. «Найслабший з двох». 18.25 — Недипломатичні бесіди. У ефірі члени Радянського Союзу Рудольф Сламський і політичний оглядач В. С. Зорін. 18.50 — «Безіменний замок». Художній телефільм. 2 серія. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — Колаж. 20.45 — Баскетбол. Чемпіонат світу. Чоловіки. Фінал. 22.25 — Прем'єра фільму-концерту «Мій оркестр». «Санс-Хорус». 22.50 — ТСН. Телевізійна служба новин. 23.15 — «Вхід до лабіринту». Телефільм. 1 серія. 0.25 — «Чаллініана». Фільм-балет. 1.35 — «І доки на землі існує любов». Фільм-концерт за участю заслуженого артиста БРСР Я. Евдоимова.

▲ УТ

16.00 — Новини. 16.10 — Документальний телефільм. 17.00 — Музичний фільм «Левоні». 17.30 — «Ринкові відносини: шляхи вирішення». 18.00 — «На кийській хвилі». Інформаційний випуск. 18.30 — «Агропром: проблеми, пошуки». Складності овочевого конвейера. (Кіровоград). 19.00 — «Час рішення — час дій». 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — «День за днем». (Кіровоград). 20.20 — Телефільм. (Кіровоград). 20.30 — «Точка зору». В передачі бере участь заступник голови облвиконкому Л. Я. Філоненко. (Кіровоград). 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — Телепресклуб «Зворотний зв'язок». (Кіровоград). 22.20 — Вечірній вісник. 22.50 — Музичний монітор.

▲ ЦТ (ІІ програма)

7.00 — Гімнастика. 7.20 — «Ох і балда». Фільм-спектакль Ленінградського державного лялькового театру «Казки». 8.05 — «Артист

ти цирку Ермоларені». Фільм-концерт. 8.50 — Російський танець. Концерт самодіяльних ансамблів танцю. 9.40 — Фільм — дітям. «Незвичні пригоди Наріка і Валі». 1 і 2 серії. 16.00 — Сцени з опери П. Масканьї «Сільська честь». 16.35 — Телестудії міст РРФСР. (Пенза). 17.15 — Грає лауреат міжнародних конкурсів О. Ковтун (Баян). 17.30 — Час (з сурдоперекладом). 18.00 — Колаж. 18.05 — Держтелерадіо Латвії. Літо в Юрмалі. 18.35 — Вертикаль. Прем'єра документальних телефільмів «Художник з Кунгура», «Наслинський». 19.00 — Вечірня казка. 19.15 — Діюві особи. Говорять делегати ХХVIII з'їзду КПРС. 20.00 — Телестудії міст РРФСР. (Краснодар). 20.40 — «Пікова дама». Художній фільм-опера.

вівторок

21 СЕРПНЯ

▲ ЦТ (І програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.35 — «Безіменний замок». Художній телефільм. 3 серія. 8.40 — Баскетбол. Чемпіонат світу. Чоловіки. Фінал. 10.20 — Дитяча година (з уроком німецької мови). 11.20 — Колаж. 11.30 — Час. Телевізійна служба новин. 12.00 — Це було... було... 15.00 — ТСН. Телевізійна служба новин. 15.15 — Зустріч з композитором О. Івановим у Будинку культури радгоспу «Московський». 15.55 — «Дівчинка і клоун». Мультфільм. 16.05 — Здрастуй, музико! 16.50 — Об'єкти. 17.30 — Час. Телевізійна служба новин. 18.00 — «Пригоди рослини». Телевізійний науково-популярний фільм. 2 серія. «Допоможи сам собі і земля тобі допоможе». 18.25 — Актуальне інтерв'ю. 18.35 — Н. Гайдн. Тріо. Виконує тріо «Бозар». (США). 18.50 — «Безіменний замок». Художній телефільм. 3 серія. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — Слово. Літературно-художня програма. 22.40 — Співає О. Серов. 23.10 — ТСН. Телевізійна служба новин. 23.35 — «Вхід до лабіринту». Телефільм. 2 серія. 0.45 — Спортна програма. 1.15 — По сторінках оперет Імре Кальмана.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — «Все про кіно». 10.40 — «Доброго вам здоров'я». 16.00 — Новини. 16.10 — Для дітей. «Веселка». 16.40 — Науково-популярний фільм. «Друге дихання». 17.00 — «Шляхом оновлення». 17.30 — Зустріч з композитором А. Карамановим. 18.30 — Актуальна камера. 19.30 — Чемпіонат СРСР з футболу. «Динамо» (Київ) — «Ротор». 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — Вперше на екрані УТ. Художній фільм «Анемія». 23.00 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (ІІ програма)

7.00 — Гімнастика. 7.20 — Єдність в багатоманітності. Танці Індонезії. 7.50 — Чого і чому? «Наша знайома королева...». 8.20 — Прем'єра документального фільму «Мне суд, і аз водам». Про тиждень пам'яті жертв сталінських репресій і конференцію товариства «Меморіал». 8.40 — Фільм — дітям. «Три веселі зміни». 1 серія. «Селюхонок». 9.45 — Ритмічна гімнастика. 10.15 — Сеанс повторного телефільму. «Сімнадцять миттєвостей весни». 9 серія. 16.00 — Прем'єра документального телефільму «Тетяна Назаренко. Портрет». 16.30 — Ритмічна гімнастика.

17.00 — Малі танцюють ескімоси. 17.30 — Час (з сурдоперекладом). 18.00 — Світ, в якому ми живемо. Фільми режисера І. Беллєва. «Селянські поїсти». Операція «Піддень». 18.55 — Колаж. 19.00 — Вечірня казка. 19.15 — Представляє Спілка учителів СРСР. 19.45 — Бал Олександра Малиніна. 20.40 — «Миттєвості...». Художній телефільм. 1 серія. Прем'єра.

середа

22 СЕРПНЯ

▲ ЦТ (І програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.35 — «Безіменний замок». Художній телефільм. 4 серія. 8.40 — Слово. Літературно-художня програма. 10.40 — Здрастуй, музико! 11.30 — Час. Телевізійна служба новин. 15.00 — ТСН. Телевізійна служба новин. 15.15 — Цей фантастичний світ. «Про блукання вічні і про землю». Телеспектакль за оповіданням Р. Бредбері. 15.45 — Музична смарниця. Фортепіанні твори Л. Бетховена і Р. Шумана. 16.30 — Дитяча година (з уроком англійської мови). 17.30 — Телевізійна служба новин. 18.00 — Хвилини поезії. 18.05 — Два погляди на Конституцію. Беруть участь колишній голова Верховного суду США Уоррен Бергер та віцепрезидент АН СРСР академік В. Кудрявцев. 18.50 — «Безіменний замок». Художній телефільм. 4 серія. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — Колаж. 20.45 — Муз-Еко-90. Фестиваль пам'яті Діксона Леннона у Донецьку. 22.45 — ТСН. Телевізійна служба новин. 23.05 — «Вхід до лабіринту». Художній фільм. 3 серія. 0.09 — Василь Шукшин. Письменник, актор, режисер. 0.34 — «Поезія танцю». Фільм-концерт за участю М. Плісєцької.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — «Поверніть живим». Документальний фільм. 9.40 — Художній телефільм для дітей. «Тасмачиня золотого берега». 1 серія. 10.45 — «Село і люди». 16.00 — Новини. 16.15 — «Народні таланти». 16.40 — Говоримо українською. 17.00 — Господарем на землі. 17.30 — Музичний фільм «Нукаригу». 18.00 — «На кийській хвилі». Інформаційний випуск. 18.30 — Літературна карта України. 19.05 — «День за днем». (Кіровоград). 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — «Природа і ми». Бути чи не бути КГЗКОРУ. (Кіровоград). 20.45 — На добраніч, діти! 21.05 — М. Гоголь. «Страшна постань». Прем'єра телевізії. У перерві — 21.55 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (ІІ програма)

7.00 — Гімнастика. 7.20 — А. Алєксін. «Підемо у кіно!». Вистава Московського театру юного глядача. 8.45 — Фільм — дітям. «Три веселі зміни». 2 серія. «Помилка Мишоші». 9.50 — «Танго, танго, танго». Фільм-концерт. 10.20 — Сеанс повторного телефільму. «Сімнадцять миттєвостей весни». 10 серія. 16.00 — Прем'єра документального фільму «Ми говоримо — доля». Про причини аварій на шляхах країни. 16.15 — Життя-2000: міф чи реальність? 3 досвід рішення соціальних програм. Передача 1. 16.45 — Музика міста. Кисловодськ. 17.30 — Час (з сурдоперекладом). 18.00 — Прем'єра документального телефільму «АП». Про юних вихованців цирку «Ю-

дуна». 18.15 — Колаж. 18.30 — Відродження. Про Пришвинські місця Підмосков'я. 19.00 — Вечірня казка. 19.20 — «Друзі моїх чудові риси...». Зустріч 1. «Любов, фантазія і успіх у руках». Про майстра народної іграшки з м. Кірова В. Жигальцова. 20.10 — Закарпатські візерунки. 20.40 — «Миттєвості...». Художній телефільм. 2 серія. Прем'єра.

четвер

23 СЕРПНЯ

▲ ЦТ (І програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.35 — «Безіменний замок». Художній телефільм. 5 серія. 8.35 — Збережи і передай. Виступ фольклорних колективів. 9.20 — «Навіоло світу». Альманах. 10.20 — Дитяча година (з уроком англійської мови). 11.20 — Колаж. 11.30 — Час. Телевізійна служба новин. 15.00 — ТСН. Телевізійна служба новин. 15.15 — «Зелена лампа». Салон Смирнов-Россет. 15.45 — Кінофестиваль «Приз глядацьких симпатій». Прем'єра документального телефільму «Спадкоємці». 16.15 — Концерт Державного квартету ім. Бородіна. 16.55 — «ТелеЕко». Журнал. 17.30 — Час. Телевізійна служба новин. 18.00 — «До шістнадцяти і старші. 18.55 — «Безіменний замок». Художній телефільм. 5 серія. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — За зведеннями МВС. 20.50 — «Один вечір з Пласідо Домінго». Музичний фільм. 21.45 — Сходинки. 23.00 — ТСН. Телевізійна служба новин. 23.25 — «Вхід до лабіринту». Телефільм. 4 серія. 0.30 — Народний артист СРСР Л. Утьосов. 1.47 — «Всі зірні». Фільм-концерт.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Художній телефільм для дітей. «Тасмачиня золотого берега». 2 серія. 10.25 — «Земле моя». 16.00 — Новини. 16.15 — Для дітей. «Веселка». 16.40 — Товари для народу. 17.10 — Карнавал дружби. 18.00 — Документальний фільм «Чесне ім'я твоє». 18.30 — Концерт. 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — Концерт. 20.30 — «Тернопільщина пропонує». Реклама. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — Молодіжна студія «Гарт».

▲ ЦТ (ІІ програма)

7.00 — Гімнастика. 7.20 — Образ. Літературна передача для старшокласників. 8.05 — Телестудії міст РРФСР. (Іжевськ). 8.35 — «Далекі Схід». Кіножурнал. 8.45 — Фільм — дітям. «Три веселі зміни». 3 серія. «Тасмачиня Фенімора». 9.50 — Ритмічна гімнастика. 10.20 — Сеанс повторного телефільму. «Сімнадцять миттєвостей весни». 11 серія. 16.00 — «Фона — на всі руки дона». Мультфільм. 16.20 — «Ассоль». Художній телефільм. 17.30 — Час (з сурдоперекладом). 18.00 — Ритмічна гімнастика. 18.30 — Шляхами минулих вєсн — до миру. 19.00 — Вечірня казка. 19.15 — Колаж. 19.20 — Я родом з 37-го... Про трагічну долю колишнього секретаря національної партії Комсомольська-Амурі І. П. Ноговиціна. 19.55 — «Хореографічні новели». Фільм-концерт за участю народного артиста СРСР М. Лавровського. 20.40 — «Ілюзіон». «Баби рязанські». Художній фільм.

п'ятниця

24 СЕРПНЯ

▲ ЦТ (І програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.35 — «Безіменний замок». Художній телефільм. 6 серія. 8.55 — «До шістнадцяти і старші. 9.40 — Сходинки. 10.55 — НЛО: бельгійський трикутник. 11.30 — Час. Телевізійна служба новин. 15.00 — ТСН. Телевізійна служба новин. 15.15 — Фільм — дітям. «Червоні черевички». 16.35 — Хвилини поезії. 16.40 — Філософські бесіди. «Людина в техногенній цивілізації». 17.30 — Час. Телевізійна служба новин. 18.00 — «Пригоди рослини». Науково-популярний телефільм. 3 серія. «Неможлива місія». 18.25 — Антуальне інтерв'ю. 18.35 — «Беліменний замок». Художній телефільм. 6 серія. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — Колаж. 20.45 — В уряді СРСР. 20.55 — «Все, що на серце у мене...». Пам'яті поета М. Матусовського. 21.40 — Спецвипуск програми «Погляд». Іспанський щоденник. Частина 1. 22.20 — ТСН. Телевізійна служба новин. 22.35 — Іспанський щоденник. Частина 2. 23.15 — «Вхід до лабіринту». Телефільм. 5 серія. 0.21 — Найулюбленіші рядки віршів. Народна артистка СРСР Т. Дорогіна читає вірші Єсеніна. Фільм-концерт. 0.56 — «Дует клоунів». Ю. Нікулін і М. Шуйдін. 2.06 — «Подорож у гори». Документальний телефільм.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Спідкоємці Покришкина. Частина перша. «Рубежі пам'яті». 10.20 — Для дітей. «Канал «Д». 16.00 — Новини. 16.10 — «Вітер у гриві». 16.30 — Музичний фільм «Якщо зірки запалюють». 17.25 — Поговоримо відверто. Знову про старість. 18.00 — «На кийській хвилі». Інформаційний випуск. 18.30 — «День за днем». (Кіровоград). 18.45 — «Хто ми?». Світло в кінці тунелю. 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — Виступ ансамблю «Криниченька». 20.30 — Реклама. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — Актуальне інтерв'ю. Бесіда з головою державного комітету УРСР по вузькій промисловості С. Сургаєв. 21.25 — Прем'єра відеофільму-вистави «Записки божовільного». 23.35 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (ІІ програма)

7.00 — Гімнастика. 7.20 — «Напітошка». Мультфільм. 7.30 — Г. Соловський. «Вестія, або Денатерон». Фільм-вистава Рязанського обласного театру драми. Прем'єра. 9.35 — «Далі... Вище... Шандше...». Радянські Військово-Повітряні Сили. Документальний фільм. 10.05 — По сторінках дитячої передачі. «Колись у «Будильнику». 10.35 — Сеанс повторного телефільму. «Сімнадцять миттєвостей весни». 12 серія. 16.00 — «Весела хроніка небезпечної подорожі». Музичний фільм-ревю. 17.20 — «Васа Буслик і його друзі». Мультфільм. 17.30 — Час (з сурдоперекладом). 18.00 — Телестудії міст РРФСР. (Красноярськ). 18.45 — Спорт для всіх. 19.00 — Вечірня казка. 19.15 — Колаж. 19.20 — Кінофестиваль «Приз глядацьких симпатій». Прем'єра документальних телефільмів. «Анти-

радіоник Нікулін». «Без вини винувати». 20.00 — Телевізійний музичний абонемент «Ісгуді Менухін у Москві і Ленінграді. Рони 1987, 1989...». Передача 2. 20.40 — «То чоловік, то жінка». Художній телефільм. 1 і 2 серії. Прем'єра.

субота

25 СЕРПНЯ

▲ ЦТ (І програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.35 — Наш сад. 8.05 — «Горіховий прутик». Мультфільм. 8.25 — Концерт Казахського фольклорно-етнографічного оркестру «Отрар-Сазі». 9.10 — Інститут людини. Мистецтво жити вдвох. 10.10 — «Партнер». Комерційний вісник. 10.40 — Мистецтво режисера. Леонід Хейфець. 12.05 — Африка: 30 років по тому. 12.35 — Фільм — дітям. «Літо на пам'ять». 1 і 2 серії. 14.45 — У світі тварин. 15.45 — Політичні діалоги. Ситуація. Про проблеми шахтарів Донецького вугільного басейну. 16.15 — «Пригоди рослини». Науково-популярний телефільм. 4 серія. «Надзвичайно складні умови». 16.40 — Міжнародна панорама. 17.25 — На прохання глядачів. Художній телефільм «Пригоди Шерлона Холмса і доктора Ватсона. Двадцять століття починається. 1 і 2 серії. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — Щасливий випадок. Сімейна вікторина. 22.00 — ТСН. Телевізійна служба новин. 22.15 — До і після опівночі. 0.00 — «Зустрічна смуга». Телевізійний фільм-вистава. 1.40 — Романси П. І. Чайковського виконує Д. Хворостовський. 2.10 — Концерт намерної музики.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Ритмічна гімнастика. 9.50 — Концерт. 10.50 — Науково-популярний фільм. 11.10 — У ритмах фламenco. 11.30 — В. Розов. «Набачники». Вистава. У перерві — 12.30 — Новини. 13.55 — «Доброго вам здоров'я». 14.25 — Концерт симфонічної музики. 15.20 — «Спадщина». 16.20 — «Чиста криниця». 17.00 — Суботні зустрічі. 18.30 — Актуальна камера. 19.00 — Чемпіонат СРСР з футболу. «Динамо» (Київ) — «Торпедо». У перерві — 19.45 — «МВС повідомляє». 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — Вперше на екрані УТ. Художній фільм «Опії». 22.45 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (ІІ програма)

7.00 — Гімнастика. 7.20 — «Лісова хроніка». Мультфільм. 7.30 — М. Діавахішвілі. «Безвинний Абдулла». Телевізійний спектакль. Прем'єра. 8.35 — Якщо вам за... 9.05 — ТБ про ТУ. 10.00 — Відео-канал «Співдружність». 13.30 — Відеоанал «Радянська Росія». 16.00 — Кіносерпантин. Дублі 1 і 2. Повтор від 1 травня. 18.35 — Прем'єра документального фільму «Перешкоди...» характер». 3 циклу «Земля тривоги нашої». 19.00 — Футбол. Чемпіонат СРСР. «Динамо» (Київ) — «Торпедо». 1 тайм. 19.45 — Вечірня казка. 20.00 — Час (з сурдоперекладом). 20.40 — Колаж. 20.45 — Футбол. Чемпіонат СРСР з футболу. «Динамо» (Київ) — «Торпедо». 2 тайм. 21.35 — Кіносерпантин. Дубль 3. 23.25 — Волейбол. Міжнародний турнір пам'яті В. І. Саввіна. Чоловіки. Матч за 1 місце.

неділя

26 СЕРПНЯ

▲ ЦТ (І програма)

7.00 — Спорт для всіх. 7.15 — Ритмічна гімнастика. 7.45 — Тираж «Спортлото». 8.00 — З ранку раненько. 9.00 — На службі Вітчизни. 10.00 — Ранкова розважальна програма. 10.30 — Клуб мандрівників. 11.30 — Здоров'я. 12.10 — Музичний кіоск. 12.45 — Наспівні вітру. Виступ фольклорного ансамблю «Ель Вієнто Канта». (Перу). 13.25 — Хвилини поезії. 13.30 — Прем'єра фільму-концерту «Геннадій Гладков». 14.20 — Сільська година. Панорама. 15.35 — «Пригоди рослини». Науково-популярний телефільм. 5 серія. «Цар лісу». 6 серія. «На дерево залізи». 16.25 — Марафон-15. 17.55 — Недільний кінозал. «Зіпсована погода». Мультфільм. 18.25 — «Діти Таймс-Сіверу». Художній фільм. Вперше. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — Футбольний огляд. 21.10 — Бельгійське телебачення на радянському екрані. 22.45 — «Принцеса цирку». Телефільм. 1 і 2 серії. 1.08 — У танцювальних ритмах. Естрадна програма. 1.47 — «Я внемлю страждущей душой». Музична програма.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — У неділю вранці. Інформаційно-музична програма. 10.20 — Ритмічна гімнастика. 10.50 — «Біла родинного вогнища». Музична передача. 11.20 — Прем'єра документальних фільмів. 12.10 — Для дітей. «Канал «Д». 13.40 — Новини. 13.55 — Вперше на екрані УТ. Науково-популярний фільм «Доброта». 14.15 — В країні мультяшів. 15.15 — Ви нам писали. 16.00 — Спідкоємці Покришкина. Частина 2. «Гори, гори моя зоре». 17.00 — «Село і люди». 17.30 — Прем'єра документального фільму. «Сталінський синдром». 18.30 — Твори Ф. Шопена. 18.45 — «Живе слово». 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — Телеспортаре. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — Візит до лікаря. Школа радіаційної гігієни. Передача 2-а. 22.15 — Прем'єра художнього фільму «Каміна душа». 2 серія.

▲ ЦТ (ІІ програма)

7.00 — На зарядку ставай! 7.15 — «Пригоди Мюнхгаузенів». Мультфільм. Фільми 1—4. 7.55 — До дня шахтаря. Документальні фільми «Увага, КАТЕК». «Шукаю секундантів». 8.35 — «Весілля в лісі». Художній телефільм. 9.40 — Кінопубліцистика союзних республік. Прем'єра документального фільму «Дружба, випробувана віками». «Небеса похмурі...». 10.30 — Клуб мандрівників (з сурдоперекладом). 11.30 — Повтор на ваше прохання. «КВН-90». Зустріч команд Донецького політехнічного інституту і Горьківського автозаводу. 13.05 — На екрані служба 01. Фільми про пожежну безпеку. 13.30 — Відео-канал «Радянська Росія». 16.00 — Планета. Міжнародна панорама. 17.00 — Сім'я. 18.00 — Чемпіонат США з баскетболу серед професіоналів НБА. Фінал. «Портленд» — «Детройт». 19.00 — Вечірня казка. 19.15 — Колаж. 19.20 — «Східний Сибір». Кіножурнал № 14. 19.30 — Співає І. Демарін. Передача з Києва. 20.00 — Час (з сурдоперекладом). 20.40 — З фондів ЦТ. «Помилка Тоні Вендіса». Телевізійний художній фільм. 1 і 2 серії.

ФРАЗИ

Раніше риба шукала, де глибше, тепер — де вода чистіше.
Ми так довго підкоряли природу, що настав час їй підкоритись.
Раби речей цікавляться природою лише як матеріалом для меблів.
Найміцніші зв'язки — у гірнוליжників.

Природа не давала гірнוליжникам спуску.

Оптимістів знаходять у свіжій капусті, песимістів — у кислій.

Юрій РИБНИКОВ.

* * *

● Не наважувався викинути все дурне з голови — що ж там залишиться?

● Краплина хвалилася: «Це я переповнила чашу терпіння!».

● Хаберів не давав — підкупляв щирістю.

● Є молодь обдарована від природи, а є — від батьків.

● Гру спортсмени брали на себе, а програш звальювали на тренера.

Є. КУЛІН.

▲ ТОНКИ СТІНИ ВУЛИНИК ДОПОМАГАЮТЬ КРАЩЕ ПІЗНАВАТИ ХАРАКТЕРИ ЛЮДЕЙ.
▲ АВТОМОБІЛЬ — НЕ РОЗКІШ, А ЗАСТІП ПРИВІТКУ КОМП'ЮТЕРІВ.
▲ ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ: ЗАПРІВАТИ ЖАР ЧУЖИМИ РУКАМИ.
▲ КОЛИ В СОНІСТЬ УСІХ МУЧИЛА, НІХТО Ї НЕ СТРАЖДАВ ОД ОЖИРІННЯ.
▲ АЛКОГОЛЬ ПОДОВЖУЄ ЯЗИК, АЛЕ ВКОРОЧУЄ РОЗУМ.
▲ ЯКБИ Я БУВ ДИРЕКТОРОМ, МИ НАЧАЛЬНИК БУВ БИ МОІМ ПІДЛЕГЛИМ.
▲ ЗЕМЛЯ КРУТИТЬСЯ, А ЛЮДИ ВЕРТАТЬСЯ.
▲ ЗА ГОРІЛКУ ТА ЦИГАРКИ — ПОДВІЙНА ПЛАТЯ.
▲ ГРОШИМА ТА ЗДОРОВ'ЯМ.

КОВРИБ.

ПІЗНАЄТЕ

На цьому знімку наш земляк — **Леонід Тарасович КУЧЕНКО**. Проживає він у Кіровограді.

Відома тим, що... Та навіщо розповідати, коли все можна зрозуміти, подивившись на знімок цього «магнітного» чоловіка, якому 82 роки.
Фото В. ГРИБА.

В середу після обіду подзвонив Тараня.
— Слухай, Пунько, — сказав він, — хоча ми з тобою не такі вже добрі приятелі, проте на весілля приходи. Запрошення отримав по пошті. В ньому все сказано: де і коли.

І поклав трубку.

Запрошення надійшло наступного дня. У ньому сповіщалося, що Віра й Кирило запрошують Дмитра Пуньку (тобто мене) відсвяткувати в ресторані «Плачуча береза», в неділю о 18 годині, важливу подію — їхнє одруження.

На весілля я прибув трохи з запізненням. Щоб не подумали, що я занадто поспішав добратися до столу. Довірені особи молодожонів приймали весільні подарунки. В конвертованих карбованцях. Ніякої валюти в конверті я не вручив, і вони з презирством оглянули з ніг до голови, пробурчавши щось на зразок: «Ходять тут усіякі». Не звернувши на це уваги і гордо попрямував до столу.

На чільному місці сиділи молодожони. За зсунутими в один ряд столами — гості. Кілька стільців були вільні і на один з них я вмовстився. Весілля тривало. Нічого особливого не було. Весілля, як весілля. Не з тих, що місяць готуються, а тиждень гуляють, а сучасне, від якого казенщиною віс. Орендують на кілька годин столики і частину ресторанного залу. Задовольняються тим, що тут готують. Дорого і скупо. Оглушливо ревів оркестр. Під час затишшя виголошувалися тости, промови, побажання щасливого подружнього життя. Кричали «Гірко!». І коли після кожного такого викрику Кирило з Вірою цілувалися, я почував себе не в своїй тарілці. Відвертався.

Нарешті надумав виголосити свій тост. Піднявши келих, сказав:

— Дорогі Віро і Кирило! Вітаю вас із значною подією. Ви вступаєте на тернистий шлях, на якому не стільки жоржин і троянд, скільки будяків і колючок. Це для вас тільки зараз усі кози в золоті, а мине трохи часу, розберетесь і визнаєте де зимують раки. Вас чекають не стільки пироги й млинці, як гупі та синці. Лиха вам не бажаю. На доказ свого дружнього ставлення, як весільний подарунок, підношу свою двокімнатну квартиру в обмін на твою, Кирило, однокімнатну. Живіть собі і зазнайте у ній такого щастя, якого зазнав я. Одне слово — хай буде гірко!

Гості, що несхвально слухали початок мого тосту, задивлено захитали головами. Багато хто почав плескати в долоні, схвалюючи мій щедрий жест.

Мало кому з них було відомо, що Кирило Тараня взяв шлюб з колишньою своєю дружиною, і що половина тієї квартири, що запропонував я, на законній підставі належала Вірі.

Феофан ЛУЗАН.

ПОДАРУНОК

ГУМОРЕСКА

«Батькова дипломатія»

Якось свого чоловіка
Дружина вмовляла:
— Написав би листа дітям...
Нехай завітають.

Напиши, що я хворію
І ти нездоровий...
Хай приїдуть. Допоможуть
Порізати дрова.

Чоловік всміхнувся лукаво,
Примруживши очі:
— Хто з тобою немичною
Возитись захоче!..

Вони тобі відшукують
Не одну причину:
То машина поломана,
То нема бензину.
То до моря поїхали
В сонячну Одесу...

Так, що ти їх чекатимеш
Ще років із десять.
Я он напишу: «Любі діти
Приїздіть додому
Та порадьте, що робити
Старій і старому...

Закопали двох кабанів,
Кожен по пів тонни,
Начинили мішок ковбас
І три салтисони.
Натопили діжку смальцю,
Насилили сала...
З двох вуликів два бідони
Меду накачали...

Одна біда: на подвір'ї
Ніде статі ногою:
Курч, гуси та індички
Бродять чередою.

У курнику, повірте,
Вже гнізд не хватає.
Щоб знести то вже курка,
На курку сідає.

А у садку висять груші,
Мов ті гарбузики,
Всі дерева обліпили,
Аж трищать гілляки...
Всякого добра надбали,
Що й дієти ніде.

Самі їмо скільки хочем,
Ще й даєм сусідам...

Повір, жінко, прочитавши
Отаного звіта,
Через два дні в нашу хату
З'їдуться всі діти.

В. ЧОРНОГОР.

Нова Прага.

НЕДІЛЯ, 19 СЕРПНЯ

10.00 «Про турботливих ведмедів». Мультфільм.
11.30 «Хто поставив Чарлі Спонсера». Детектив.
13.30, 17.30 «Смертоносні білці Шао-ліня». Бойовик.
15.30 «Воїни Бронкса 1919 р.». Бойовик.
19.30 «Орел». Бойовик.
21.30 «Хитрун». Фільм для дорослих.

ПОНЕДІЛОК, 20 СЕРПНЯ

10.00 «Том і Джері». Мультфільми У. Діснея.
11.30 «Мисливець за злочинцями». США. Пригоди.
13.30, 17.30 «Кулак Б. Лі». Фантастичний фільм з участю М. Джексона.
19.30 «Місто жаків». США. Детектив.
21.30 «До самого кінця». США. Комедія.

ВІВТОРОК, 21 СЕРПНЯ

10.00 «Кістяна нога». Мультфільми кінокомпанії «Варнер Бразерс».
11.30 «Ліквідатори». США. Фантастичний бойовик.
13.30, 17.30 «Остання сутичка Б. Лі».

15.30 «Космічний корабель «Галактика». Фантастичний серіал. 1 серія.
19.30 «Законна здобич». США. Бойовик.
21.30 «Директор». США.

СЕРЕДА, 22 СЕРПНЯ

10.00 «Сила лінз». США. Мультфільми.
11.30 «Смертоносний промінь». Фантастичний бойовик.
13.30, 17.30 «Людина, котра вбила Сегану». Японія.
15.30 «Сайком атакує». Фантастичний серіал. 2 серія.
19.30 «Чарлі Веррік». США. Детектив.
21.30 «Геркулес у Нью-Йорку». Комедія з участю А. Шварценеггера.

ЧЕТВЕР, 23 СЕРПНЯ

10.00 «Слонення Дамбо». Повнометражний мультфільм У. Діснея.
11.30 «У пошуках втраченого ковчега». США. Пригоди.
13.30, 17.30 «Покровитель». Поліцейський бойовик з участю Д. Чена.
15.30 «Завоювання Землі». Фантастичний серіал. 3 серія.
19.30 «Ант помети». США. Бойовик з участю Ч. Бронсона.
21.30 «Давай, хепай». США. Комедія.

П'ЯТНИЦЯ, 24 СЕРПНЯ

10.00 «Срібні яструби». США. Фантастичний мультсеріал.
11.30 «Індіана Джонс і храм приречених». США. Пригоди.
13.30, 17.30 «Дочка майстра кунгфу». Китай.
15.30 «Зоряні війни». 1 серія.
19.30 «Дівчинка — пілот, розвідник і шахрай». Гонконг.
21.30 «Лікарня, молодість, кохання». США. Комедія.

СУБОТА, 25 ЛИПНЯ

10.00 «Людина — павук». Фантастичний мультсеріал. США.
11.30 «Ризикована справа». США. Пригоди.
13.30, 17.30 «Молодий майстер кунгфу». 1 серія. Китай.
15.30 «Зоряні війни». 2 серія.
19.30 «Голка». Англійський пригодницький фільм.
21.30 «Вони звали його «Комарем». США. Комедія.

НЕДІЛЯ, 26 СЕРПНЯ

10.00 «Гулівер». США. Мультфільм.
11.30 «Ренегат». США.
13.30, 17.30 «Молодий майстер кунгфу». 2 серія. Китай.
15.30 «Зоря війни». 3 серія.

м. Кіровоград, вул. Полтавська, 71.

19.30 «Ті, хто пропали в Бермудах». США. Фільм-катастрофа.
21.30 «Продажні». Французька комедія про життя поліцейських.

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМУ (МДС).

НАША АДРЕСА:

316050, МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

Телефони: редактора — 2-54-26; відповідального секретаря — 2-27-65; сенторів: комуністичного, військово-патріотичного виховання — 4-66-79; культури, моралі та студентської молоді — 2-29-92; комсомольського життя та економіки — 2-04-84, 4-64-21; спорту — 4-64-21; учнівської молоді — 2-59-82; соціальних проблем — 4-60-79; фотолаторії — 4-94-94; оголошень — 4-28-90; коректорської — 3-61-83.

Редактор

В. ІВАЩУК.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва

«Кіровоградська правда» Кіровоградського обласного Компартії України, м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.

Газета виходить щосуботи.

Зам. № 405.

Індент 61103 Тираж 36 000.